

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
सहायकस्तर, प्राविधिक सेवा, सबै समूह/उपसमूह, तह-४ का पदको लागि
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निर्माननुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या * अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, गणित र कानून सम्बन्धी ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न * १ अङ्क	४५ मिनेट
				विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	१० प्रश्न * ५ अङ्क	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान	१००	४०	(क)	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	६ प्रश्न * ५ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न * १० अङ्क	
				(ख)	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	६ प्रश्न * ५ अङ्क	
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न * १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्यः

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टा छुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या र अंकभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरू गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अंडा दिइने छैन र अंडा कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजीमा ठुलो अक्षर (Capital Letter) A,B,C,D लेख्नु पर्नेछ । सानो अक्षर (Small Letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै संकेत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर(Calculator) प्रयोग गर्न पाईने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा वढी भाग (Two or more Parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा वढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयमा प्रत्येक खण्डका प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेका सम्झनु पर्नेछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षावाट छनौट भएका उम्मेवारहरूलाई मात्र दोश्रो चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराईनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति:- २०८०/०८/२१

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
सहायकस्तर, प्राविधिक सेवा, सबै समूह/उपसमूह, तह-४ का पदको लागि
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र

सामान्य ज्ञान, सामान्य गणित र कानून सम्बन्धी ज्ञान

१. सामान्य ज्ञान ५० अङ्क (२५*१=३०, ५*५=२५)

- १.१ नेपालको भूगोल: धरातलीय स्वरूपको किसिम र विशेषता नदीनाला, तालतलैया, खनिज पदार्थ, यातायात, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य सम्बन्धी जानकारी
- १.२ नेपालको सामाजिक तथा सांस्कृतिक अवस्था: प्रथा, परम्परा, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य तथा संगीत
- १.३ नेपालको राजनैतिक विभाजन: संघ, प्रदेश र स्थानीय तह
- १.४ नेपालको चालु आवधिक योजना: उद्घेश्य, रणनीति र प्राथमिकता क्षेत्र
- १.५ उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, विद्युत नियमन आयोग, विद्युत विकास विभाग र नेपाल विद्युत प्राधिकरण सम्बन्धी जानकारी
- १.६ नेपालको जलस्रोत, उर्जा विकास सम्बन्धी जानकारी
- १.७ नवीकरणीय उर्जा: सौर्य उर्जा, वायु उर्जा र जैविक उर्जा सम्बन्धी जानकारी
- १.८ विद्युत प्रशारण तथा वितरण प्रणालीको भोल्टेज सम्बन्धी जानकारी
- १.९ हाइड्रोपावरका प्रकार, फाइदा, बेफाइदा र संरचनागत मुख्य खण्डहरू
- १.१० नेपालका जलविद्युत केन्द्रहरू र तिनको क्षमता
- १.११ डिजेल पावर प्लान्ट सम्बन्धी जानकारी
- १.१२ विद्युतीय उपकरणहरूको सञ्चालन तथा मर्मत गर्दा लिनुपर्ने सावधानीहरू, सुरक्षा सम्बन्धी नियम सुरक्षा उपकरण र औजारहरू
- १.१३ करेन्ट लागेको व्यक्तिको प्राथमिक उपचार सम्बन्धी जानकारी
- १.१४ दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.१५ समसामयिक राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय घटनाहरूबारे जानकारी

२. सामान्य गणित: १० अङ्क (१०*१= १०)

- २.१ अनुपात, प्रतिशत, भिन्न, दशमलव, औषत, अंकगणितीय तर्क, श्रेणीक्रम, नाफा-नोकसान, ऐकिक नियम

३. कानून सम्बन्धी ज्ञान ४० अङ्क (१५*१=१५, ५*५=२५)

- ३.१ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रचलित कर्मचारी सेवा, शर्त विनियमावली — परिभाषा, नियुक्ति र सरुवा सम्बन्धी व्यवस्था, बढुवा सम्बन्धी व्यवस्था, कार्यालय समय, हाजिरी र नियमितता, विदा सम्बन्धी व्यवस्था, अवकाश, उपदान र निवृत्तिभरण सम्बन्धी व्यवस्था, आचारण सम्बन्धी व्यवस्था, विभागीय कारबाही सम्बन्धी व्यवस्था

- ३.२ नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१ - प्रस्तावना, परिभाषा, प्राधिकरणको स्थापना, सञ्चालक समितिको गठन, सञ्चालकहरू, सञ्चालकलाई हटाउन सकिने, सञ्चालकको रिक्त

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
सहायकस्तर, प्राविधिक सेवा, सबै समूह/उपसमूह, तह-४ का पदको लागि
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

स्थानको पूर्ति, प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार, विद्युत लाइन काट्न सकिने, लेखापरीक्षण

- ३.३ विद्युत चोरी नियन्त्रण ऐन, २०५८ — परिभाषा, कसुर गरेको मानिने, पुनरावलोकनको लागि निवेदन गर्न सक्ने, दण्ड सजाय, चोरी गरी खपत गरेको विद्युत इकाईको निर्धारण गर्ने प्रकृया
- ३.४ विद्युत चोरी नियन्त्रण नियमावली, २०५९ - विद्युत आपूर्ति बन्द गर्न सक्ने अवस्था, पुनः विद्युत लाइन जडान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था, पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.५ विद्युत वितरण विनियमावली, २०७८
- ३.६ प्रचलित विद्युत महसुल संकलन विनियमावली

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्राविधिक सेवा, मेकानिकल समूह, तह- ४, फोरमेन पदहरूको खुला प्रतियोगिताको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र

सेवा सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान

खण्ड (क) अङ्क ५०

1. Hygiene and Safety Practices (स्वास्थ्य तथा सुरक्षा अभ्यास)

- 1.1 Introduction of hygiene and safety (स्वास्थ्य र सुरक्षा सम्बन्धी परिचय)
  - 1.1.1 Importance of hygiene and safety (स्वास्थ्य र सुरक्षाको महत्व)
  - 1.1.2 Cost and liability of hygiene and safety (स्वास्थ्य र सुरक्षाको मूल्य र दायित्व)
  - 1.1.3 Accident, causes of accident and accident prevention methods (दुर्घटना र यसका कारणहरू तथा यसबाट जोगिने तरिकाहरू)
- 1.2 Importance of Safety (सुरक्षाको महत्व)
- 1.3 Types of Safety (सुरक्षाको प्रकार)
  - 1.3.1 Personal Safety (व्यक्तिगत सुरक्षा)
  - 1.3.2 Machine's Safety (मेसिन सुरक्षा)
  - 1.3.3 Tools Safety (सामाग्री सुरक्षा)
  - 1.3.4 Workplace Safety (कार्यस्थल सुरक्षा)
- 1.4 Safety tools & devices (सुरक्षा सामाग्री तथा उपकरणहरू)

2. General Concept of Mechanical Subject (मेकानिकल विषयको आधारभूत ज्ञान)

- 2.1 Measuring tool and equipment. (मापन औजार तथा उपकरण)
  - 2.1.1 Metric, FPS, SI Unit (मेट्रिक्स, एफपिएस, एसआइ युनिट)
  - 2.1.2 Conversion of unit (युनिटको व्युत्पत्ति)
  - 2.1.3 Fundamental & derived unit (आधारभूत र डेराइभ्ड युनिट)
  - 2.1.4 Area, Perimeter, Weight, Density (क्षेत्रफल, परिमिति, तौल, घनत्व)
  - 2.1.5 Measuring Voltage, Current, Power and Energy (भोल्टेज, करेण्ट, शक्ति र सामर्थ्यको मापन)
- 2.2 Diesel power plant and hydropower plant (डिजेल विद्युत केन्द्र र जलविद्युत केन्द्र)
  - 2.2.1 General concept (सामान्य अवधारणा)
  - 2.2.2 Classification (वर्गीकरण)
  - 2.2.3 Advantages and disadvantages (फाइदा तथा बेफाइदा)
- 2.3 Important of Earthling and of Electrical and Mechanical Equipment (इलेक्ट्रिकल र मेकानिकल उपकरणहरूमा अर्थङ्को महत्व)
- 2.4 Fire fighting (अग्नि नियन्त्रण)
  - 2.4.1 Firefighting Equipment (अग्नि नियन्त्रणका उपकरणहरू)
  - 2.4.2 Classification of fire (आगो/आगलागिका प्रकार)
  - 2.4.3 Application of DCP and CO₂ in fire fighting (अग्नि नियन्त्रणमा ड्राइ केमिकल पाउडर र कार्बडाइअक्साइडको प्रयोग)
- 2.5 General idea of fuse MCB, LCCB and MCCB protection (एमसिबि,एलसिसिबि र एमसिसिबि फ्यूज सुरक्षाबाटे जानकारी)
- 2.6 Properties of Metal (धातुका विशेषता)

3. Operation and Maintenance (संचालन तथा संभार)

- 3.1 Types of Maintenance and their importance (मर्मत संभारका प्रकार तथा महत्व)
- 3.2 Concept of preventive maintenance (निरोधात्मक मर्मतको अवधारणा)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्राविधिक सेवा, मेकानिकल समूह, तह- ४, फोरमेन पदहरूको खुला प्रतियोगिताको पाठ्यक्रम

- 3.3 Maintenance of runner, guide vanes and guide bearing (रनर, गाइडभेन र गाइड बेरिङ मर्मत)
- 3.4 Maintenance of different gate and their operating device (विभिन्न गेट र संचालन उपकरण मर्मत)
- 3.5 Maintenance of auxiliary system (अन्य सामानहरूको मर्मत)
  - 3.5.1 Governor oil system (गभर्नरको तेल पद्धति)
  - 3.5.2 Lubricating oil system (लुब्रिकेटिङ तेल पद्धति)
  - 3.5.3 Generator cooling system (जेनेरेटर चिस्यान पद्धति)
  - 3.5.4 Air-conditioning system (वातानुकूलन पद्धति)
  - 3.5.5 Compressed air system
- 3.6 Dewatering system of Power station (विद्युत उत्पादन केन्द्रको पानी निस्काशन पद्धति)
- 3.7 Record keeping of operation and maintenance work and data keeping (संचालन तथा संभारको अभिलेख पद्धति)

4. Workshop Practice (वर्कशप अभ्यास)

4.1 Welding (वेल्डिङ)

- 4.1.1 Arc welding - Principle, Tools, Equipment, Welding procedure (आर्क वेल्डिङ- सिद्धान्त, औजार, उपकरण, विधि)
- 4.1.2 Oxy-acetylene welding- Principle, Tools, Equipment, Welding procedure (अक्सि एसिटाइलिन वेल्डिङ- सिद्धान्त, औजार, उपकरण, विधि)
- 4.1.3 Soldering & Brazing -Principle, Tools, Equipment, Procedure (सोल्डरिङ तथा ब्रेजिङ- सिद्धान्त, औजार, उपकरण, विधि)
- 4.1.4 Safety Precaution in welding work (वेल्डिङ गर्दा अपनाउनुपर्ने सुरक्षाका पूर्व सावधानी)

4.2 Sheet metal and plumbing (सिट मेटल र प्लम्बिङ)

- 4.2.1 Marking, Cutting, Folding, Bending, Joining & Soldering of Sheet Metal
- 4.2.2 Marking, Cutting, Bending, Threading, Joining and Sealing of Pipes

4.3 Basic Knowledge of lifting devices used in mechanical workshop including their operation (मेकानिकल वर्कशपमा प्रयोग हुने लिफ्टिङ औजारबारे जानकारी तथा प्रयोग विधि)

- 4.3.1 Chain hoist (चेन होस्ट)
- 4.3.2 Jacks (ज्याक्स)
- 4.3.3 Gantry crane/ other cranes (ग्यान्ट्री क्रेन/अन्य क्रेन)
- 4.3.4 Fork lift (फोर्क लिफ्ट)

खण्ड (ख) अङ्क ५०

5. Hydraulic Machines (हाइड्रोलिक मेसिन)

5.1 Hydraulic Turbines (हाइड्रोलिक टर्बाइन)

- 5.1.1 Types of hydraulic turbines (हाइड्रोलिक टर्बाइनका प्रकार)
- 5.1.2 Function of runner, guide vanes, spiral casing, inlet valve, shaft seal and guide bearing (रनर, गाइडभेन, स्पाइरल केसिङ, इनलेट भल्ब, साफ्ट सिल र गाइड बेरिङका कार्य)
- 5.1.3 Governor and its function (गभर्नर र यसका कार्य)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्राविधिक सेवा, मेकानिकल समूह, तह- ४, फोरमेन पदहरूको खुला प्रतियोगिताको पाठ्यक्रम

6. Hydraulic Pumps

- 6.1 Types of hydraulic pumps (हाइड्रोलिक पम्पका प्रकारहरू)
- 6.2 Application of hydraulic pumps (हाइड्रोलिक पम्पको उपयोग)
- 6.3 Knowledge of Selection of pumps (पम्प सेलेक्सन सम्बन्धी जानकारी)
- 6.4 Working principle of hydraulic system of construction equipment (निर्माण उपकरणको हाइड्रोलिक पद्धतिको कार्य गर्ने सिद्धान्त)

7. IC Engines & Automobiles (आइसि इंजिन र अटोमोबाइल्स)

- 7.1 General concept of automobiles and heavy equipments components (अटोमोबाइल र हेभी उपकरणको विभिन्न कम्पोनेन्टबारे जानकारी)
- 7.2 Power train & braking system of automobiles and construction equipment (अटोमोबाइल र निर्माण उपकरणको पावर ट्रेन र ब्रेकिङ पद्धति)
- 7.3 Servicing of Automobiles (अटोमोबाइल र निर्माण उपकरणको सर्भिसिड)
- 7.4 Difference between two stroke four stroke and FI engines (२ स्ट्रोक, ४ स्ट्रोक र फ्युल इजेक्टेड इंजिन बिच फरक)
- 7.5 Difference between petrol and diesel engines (पेट्रोल र डिजल इंजिन बिच फरक)
- 7.6 General concept of fuel system, Lubrication system, ignition system and cooling system in IC engines (आइसि इंजिनको इन्धन प्रणाली, लुब्रिकेशन प्रणाली, इग्निशन प्रणाली र चिस्यान पद्धति)
- 7.7 Application of Electrical Vehicle (विद्युतीय सवारीको उपयोग)

8. Fuels and Lubricants (इन्धन र लुब्रिकेन्ट)

- 8.1 General knowledge on different types of fuels used in IC engines.
(आइ.सि. इंजिनमा प्रयोग हुने विभिन्न प्रकारका इन्धनका बारेमा सामान्य जानकारी)
- 8.2 General knowledge on different types of lubricants used in machinery
(मेशिनहरूमा प्रयोग हुने विभिन्न प्रकारका इन्धनका बारेमा सामान्य जानकारी)
- 8.3 Knowledge on application and changing interval of lubricants
(इन्टर्भल लुब्रिकेण्टको उपयोग तथा परिवर्तन सम्बन्धी जानकारी)